

Jaarverslag 2019

Centrum voor Lokaal Bestuur
Den Haag
Maart 2020

Inhoudsopgave:

Inleiding	blz. 3
Het CLB in 2019	blz. 4
• Leden	blz. 4
• Doel	blz. 5
• Begroting	blz. 5
• Bestuur	blz. 5
• Medewerkers	blz. 6
Uitvoering jaarprogramma 2019	blz. 6
Activiteiten 2019	blz. 6
• Onderzoek, advies en bemiddeling	blz. 6
• Scholing	blz. 7
• Communicatie	blz. 10
• Overige activiteiten	blz. 11
Activiteitenoverzicht	blz. 13
Bijlage 1: Toelichting op de capaciteit	blz. 18

Inleiding

2019, een druk maar vooral een interessant jaar. 2019 was voor het Centrum van Lokaal Bestuur een jaar dat bol stond van de vele activiteiten. In het activiteitenoverzicht doen we daar verslag van.

2019 was het moment om de stand van zaken op te maken over de effecten van de decentralisaties. Hoe staan we er voor, vijf jaar na de invoering van de decentralisaties op belangrijke delen van de verzorgingsstaat? Tijdens het goed bezochte tweejaarlijkse Festival van het Binnenlands Bestuur hebben we dat gedaan. Met als hoogtepunt de inspirerende Wibautlezing van Ruud Koole.

Door de druk op de financiën en de grote tekorten staan onze ideeën over zorg, namelijk dichtbij en in de buurt, vertrouwen in professionals en de nadruk op preventie steeds verder onder druk. De gevolgen van de marktwerking in de gedecentraliseerde verzorgingsstaat zijn groot en dragen niet bij aan het verminderen van de tekorten. Deze druk op de financiën zorgt voor spanningen in de coalities. De oplossingsrichtingen raken partijen in hun waarden. Deze spanningen vertalen zich ook in meer wisselingen in het lokale bestuur, zowel onder wethouders als onder volksvertegenwoordigers.

2019 was ook het jaar van de verkiezingen voor de Provinciale Staten en waterschappen. Een verkiezing die in het provinciale bestuur heeft gezorgd voor een grote verschuiving, dankzij de nieuwkomer FvD. Het vormen van de colleges was daarmee een ingewikkelde zaak geworden, hetgeen uiteindelijk heeft geresulteerd voor een voor onze partij gunstig resultaat. In elf van de twaalf provincies nemen we deel aan het bestuur. En juist in deze periode waarin onderwerpen als versnelling van de bouwopgave, de toekomst van de landbouw, de energietransitie en de stikstofproblematiek op de agenda staan, is dat belangrijk. De komende periode zal het middenbestuur van grote invloed zijn, gelet op deze discussies. De uitslag van de verkiezingen PS lieten ten opzichte van 2015 een licht verlies zien en ten opzichte van 2017 een licht herstel. Het analyse-onderzoek naar aanleiding van deze uitslag en de onderhandelingen in de verschillende provincies is in het najaar gepubliceerd. De uitslag van de verkiezingen in de Waterschappen lieten over de hele linie een behoud zien.

In deze veranderende tijden heeft het CLB getracht haar leden zo goed mogelijk te ondersteunen met bijeenkomsten, kennis, inspiratiesessies, de nieuwsbrief, voorbeeldmoties, enz., enz.

Het CLB in 2019

Leden

Per 31 december 2019 telde het CLB in totaal 1203 leden. Dit aantal is als volgt onder te verdelen:

	2010	31-12-2014	31-12-2015	31-12-2016	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019
Leden gebiedsgerichte commissies ^{1,2}	139	37	35	20	20	43	40
DB-leden, incl. voorzitters	25	12	11	8	8		
Raadsleden	1372	924	910	892	835	688	665
Wethouders	243	142	144	144	127	115	109
Burgemeesters, incl. waarnemend	112	92	90	84	71	75	66
Statenleden	110	104	63	61	62	61	53
Gedeputeerden	20	14	6	6	6	6	10 ³
CdK's	3	3	3	2	2	2	3
Waterschappen, AB en DB	60	57	49	46	46	49	49
Buitengewone leden	42	136	155	169	190	209	208
Totaal	2112	1521	1466	1432	1367	1248	1203

Trend in het ledenaantal

De dalende trend van het ledenaantal gaat gestaag door. Het verlies onder de Statenleden is het gevolg van de Provinciale Statenverkiezingen. Na de verkiezingen trad de PvdA toe tot de coalities in elf van de twaalf provincies, waardoor er een toename in het aantal gedeputeerden is. Ten gevolge van spanningen in lokale coalities zijn er meer wisselingen.

Het aantal raadsleden en wethouders is iets afgenomen, dit komt met name door de

¹ Voorheen deelgemeenten

² In 2018 zijn in Amsterdam en Rotterdam de gebiedsgerichte commissies opgeheven. In Amsterdam is daarvoor een model van verlengd bestuur teruggekomen, in Rotterdam een hybride model van commissies, wijkraden enz. In beide steden wordt gesteld dat deze nieuwe structuren a-politiek zijn, maar zijn de leden wel gekozen op basis van lijsten van o.a. politieke partijen. Hierdoor zijn ook deze leden, lid van het CLB

³ In Noord Holland is de gedeputeerde afgetreden en wordt vervangen.

herindeling van enkele gemeenten die van kracht werd op 1 januari 2019.

Ook het aantal burgemeesters blijft dalen. Ten opzichte van 2010 zijn dat er 46 minder. In 2019 was het een verlies van negen. Dit cijfer kan worden verklaard door de vele waarnemerschappen die in verhouding vaker door ervaren PvdA-bestuurders worden vervuld. Veel van deze waarnemerschappen zijn in de loop van 2019 beëindigd.

Doel van het CLB

De vereniging stelt zich ten doel de sociaaldemocratische beginselen in gemeenten, gebiedscommissies, provincies, waterschappen en andere regionale publiekrechtelijke lichamen te bevorderen.

Begroting CLB

Het CLB wordt bekostigd uit een deel van de aanvullende contributies van 3% van de PvdA-leden met een politiek inkomen op lokaal, regionaal of provinciaal niveau. 1,4% van het totale politiek inkomen is beschikbaar voor het CLB. In de laatste drie jaren is er hard gewerkt aan het op orde krijgen van de contributie-inningen door de PvdA. Hierover zijn in 2017 en 2018 afspraken gemaakt met het partijbestuur hoe we komen tot betrouwbare cijfers en prognoses. Deze waren in 2018 nog niet volledig ingelost. De kascommissie heeft dat bij haar controle van de cijfers vastgesteld en 2018 als overgangsjaar bestempeld. In 2019 zijn ten opzichte van eerdere jaren weer stappen in de goede richting gezet en heeft het beleid rond de contributies meer de aandacht gekregen die het verdient.

Bestuur

In 2018 heeft de ALV van het CLB ingestemd met een voorstel tot statutenwijziging met betrekking tot de samenstelling, taak en omvang van het bestuur van het CLB. Deze zijn in 2019 ingevoerd. Het CLB kent nu een bestuur bestaande uit 6 personen en twee adviserende leden. In 2019 heeft Nora Azarkan afscheid moeten nemen ten gevolge van de beëindiging van haar functie als Statenlid.

Het bestuur van het CLB bestond eind 2019 uit de volgende personen:

<i>Functie</i>	<i>Naam</i>	<i>Functie</i>	<i>Vanaf</i>	<i>Einde</i>
Voorzitter	Leen Verbeek	Commissaris der Koning Flevoland	2009	
Lid	Bouke Arends	Burgemeester Westland	2017	
Lid	Constantijn Jansen op de Haar	DB-lid waterschap De Stichtse Rijnlanden	2017	
Lid	Ralph van Hertum	Statenlid Zeeland	2016	
Penningmeester CLB	Yusuf Celik	Fractievoorzitter Tilburg	2015	

Lid	Marijn van Ballegooijen	Wethouder Amstelveen	2011	
-----	-------------------------	----------------------	------	--

In 2018 is H el ene Oppatja adviserend lid namens het partijbestuur geworden. Jacqueline Kalk, secretaris/directeur is eveneens adviserend lid. Contactpersoon vanuit de Kamerfractie is Attje Kuiken.

Het CLB-bestuur heeft in 2019 drie keer vergaderd. Op 9 november 2019 is de Algemene Ledenvergadering gehouden.

Medewerkers

Het CLB wordt ondersteund door een kleine professionele staf bestaande uit:

- Jacqueline Kalk, directeur/secretaris, in dienst vanaf 1 januari 2010 (1 fte)
- Jan Erik Keman, communicatie en eindredacteur *Lokaal Bestuur*, in dienst vanaf augustus 2016 (1fte)
- Sofie Kuilman, allround medewerker, in dienst vanaf 15 oktober 2018 (1fte)
- Djairo Terpstra, medewerker scholing, in dienst vanaf 1 april 2019 (0,69 fte)

Het CLB werkt met een vaste formatie van 3 fte (secretaris, eindredacteur en allround medewerker). Per 1 april 2019 wordt het team tijdelijk ondersteund door een medewerker scholing. Op projectbasis is gebruik gemaakt van de inzet van Gert Jan Leerink en Marianne Kock.

Activiteiten 2019

Onderzoek, advies, bemiddeling

Onderzoek

Het CLB voert regelmatig enquêtes uit om informatie te verzamelen rondom bepaalde onderwerpen, thema's of andere zaken. In 2019 is dat onder andere gedaan op het gebied van:

- Analyses van de Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen op 20 maart;
- Onderzoek naar de coalitieonderhandelingen in de provincies, [Uitstekend onderhandeld](#);
- Lachgaspeiling onder raadsleden en burgemeesters (voor of tegen verbod);
- De positie van vrouwen in het middenbestuur;
- Kinderen in armoede: welke zaken moeten minimaal in het kindpakket geregeld zijn om kinderen volwaardig te kunnen laten deelnemen aan de maatschappij?

Waar mogelijk en interessant worden de analyses en bevindingen van de enquêtes gepubliceerd in *Lokaal Bestuur* en de nieuwsbrief, en worden politieke instrumenten ontwikkeld en aangeboden.

Schriftelijke vragen en moties

Het CLB ontwikkelt - al dan niet in samenwerking met de Tweede Kamer of Europa - moties en/of schriftelijke vragen, op aanvraag of als de politieke actualiteit daar om vraagt. Zo werden bijvoorbeeld aansluitend op de conferentie 'De waarde van werk' een voorbeeldmotie over de leerrechtondersteuner en voorbeeld-schriftelijke vragen over sociale ontwikkelbedrijven ontwikkeld. Daarnaast werd er samen met de Tweede Kamer een voorbeeldmotie ontwikkeld over parkeertarieven bij ziekenhuizen en plaatsten CLB-leden moties in de databank op mijnCLB. Ook in de appgroepen en netwerken werden veel moties en schriftelijke vragen onderling gedeeld. Wonen en jeugdzorg waren daarvoor belangrijke onderwerpen.

Advies

Het CLB wordt regelmatig door leden benaderd met vragen over het openbaar bestuur en het bedrijven van politiek in de verschillende bestuurslagen. Dit kunnen inhoudelijke vragen, procedurele vragen, praktische vragen of vragen over integriteit zijn.

Kommer en kwel

Het CLB neemt deel aan de Kommer en Kwel-aanpak. In fracties en afdelingen waar de gemoederen zo hoog zijn opgelopen dat bemiddeling of ingrijpen nodig is, zet het CLB deskundige partijgenoten in – al dan niet in samenwerking met de gewesten – die helpen het conflict te voorkomen of op te lossen.

Scholing

Scholing voor onze volksvertegenwoordigers en politici is verankerd in de interne bereidverklaring van de PvdA. Uitgangspunt is dat er voor elke functie een adequaat scholingsprogramma of een programma van netwerkbijsessies is. De inhoud wordt zoveel mogelijk met ervaringsdeskundigen ontwikkeld. Actuele ontwikkelingen zijn net als het vergroten van vaardigheden en werken aan je PvdA-profiel een standaard onderdeel van de scholingsactiviteiten. De verantwoordelijkheid voor de inhoud van het scholingsaanbod aan de CLB-leden ligt bij het CLB.

Veel onderwerpen kwamen aan bod tijdens scholingsbijsessies in 2019, bijvoorbeeld klimaat, wonen, zorg, werk en decentralisaties. Ook waren er bijsessies om politieke vaardigheden aan te scherpen, zoals financiën en debatteren. Daarnaast is er voor gekozen om een aantal kleinere, regionale bijsessies te organiseren bijvoorbeeld over het regievraagstuk in de zorg.

Staten- en waterschapsleergang

Een belangrijke activiteit in 2019 was de Staten- en waterschapsleergang voor (nieuw verkozen) Statenleden en waterschappers. In samenwerking met ervaren Statenleden en waterschappers werd de driedaagse leergang voorbereid en uitgevoerd. De leergang hielp de deelnemers om een vliegende start te maken in de politieke arena. Het programma was een mix van inhoudelijke sessies – bijvoorbeeld over landbouw en veeteelt, klimaat, integriteit en ondernijming - en het trainen van politieke vaardigheden – welke politieke instrumenten heb

je hoe profileer je jezelf en hoe kom je goed voor de dag in het debat.

Raadsledenvakschool

De raadsledenvakschool in het voorjaar stond in het teken van verduurzaming. Zo'n honderd raadsleden en commissieleden kwamen naar Utrecht om deel te nemen aan de interactieve masterclass energietransitie van Diederik Samsom en de workshops over klimaatadaptatie, van het gas af, de RES, de Omgevingswet en laaghangend fruit in de duurzaamheidstransitie.

Masterclass jeugdzorg

In februari werd er een masterclass georganiseerd voor een selecte groep raadsleden en wethouders met de portefeuille jeugdzorg. 's Ochtends waren er sprekers van het Nederlands Jeugdinstituut, Jeugdzorg Nederland en Hogeschool Leiden. 's Middags was er aandacht voor best practices tijdens de workshops. De masterclasses beogen een verdieping voor portefeuillehouders waarbij de relatie wetenschap, middenveld en politieke praktijk centraal staat. De deelname is beperkt tot 40 personen.

Werkconferentie 'De waarde van werk'

In samenwerking met de werkgroep arbeidsmarkt van de WBS en Gijs van Dijk is "De waarde van werk" georganiseerd. Deze dag stond in het teken van welke mogelijkheden er zijn tot het verbeteren van de Participatiewet en hoe het realiseren van garantiebannen verbeterd kan worden. Er waren sprekers van de MBO-raad, FNV, een sociaal werkbedrijf en PvdA-wethouders. Na afloop heeft het CLB naar aanleiding van de inhoud van de conferentie voorbeeldmoties en schriftelijke vragen ontwikkeld voor raadsleden.

Regionale bijeenkomsten

Bovenstaande bijeenkomsten vonden eenmalig plaats op een locatie centraal in het land. Daarnaast organiseerde het CLB nog een aantal regionale bijeenkomsten. Over financiën, zorg, grondbeleid en debatteren. Deze workshops werden meerdere keren aangeboden op verschillende locaties in het land, van Groningen tot Breda en van Eindhoven tot Gouda.

Gebiedscommissies

Gebiedscommissieleden worden uitgenodigd voor dezelfde bijeenkomsten als raadsleden en commissieleden. Naast het algemene aanbod is er begin 2019 een bijeenkomst geweest speciaal voor gebiedscommissieleden in Rotterdam, om verder in te gaan op de bijzondere rol die de gebiedscommissies hebben.

Train de trainers

In november 2019 is een bijeenkomst georganiseerd waarin trainers van het CLB konden afstemmen en ervaringen konden uitwisselen.

Netwerk Politieke Opleiders

In het najaar 2018 is het Netwerk politieke opleiders van start gegaan. Dit is een project van de verschillende landelijke politieke partijen en het ministerie van BZK. De aanleiding voor dit project was de wens van politieke partijen om hun scholingsactiviteiten meer voor het voetlicht te brengen en zo erkenning te krijgen dat deze activiteiten een belangrijk onderdeel zijn in relatie tot de versterking van de lokale democratie. Het ministerie van BiZa kent een omvangrijk programma onder deze noemer. Tot 2018 was hierin geen plaats voor politieke partijen, dit in tegenstelling tot de belangen- en beroepsverenigingen. Inmiddels zijn politieke partijen een erkend en gewaardeerd partner binnen het programma en is het project politieke opleiders in 2019 verlengd. Het CLB is één van de aanjagers van dit project en functioneerde met de ChristenUnie, SGP en het CDA als projectbestuur. Het CLB nam deel aan de expertsessies (over 'leren leren' en 'e-learning') en studiedagen (over onboarding, talentmanagement en kwaliteit) die in het kader van het project werden georganiseerd. Het project moet bijdragen aan de (inhoudelijke) versterking van politieke scholing, een gezamenlijke basis over wat politieke scholing is, en bijdragen aan de kwaliteit van die scholing. De evaluatie van het project over 2019 moet de vraag beantwoorden of een vervolg zinvol is en of een vervolg voor het CLB zinvol is. Voor het CLB is daarbij een belangrijke voorwaarde dat de activiteiten van het project ook een daadwerkelijke meerwaarde opleveren voor de (inhoud van) de politieke vorming van haar leden.

Festival van het Binnenlands Bestuur

Het Festival van het Binnenlands Bestuur stond in het teken van vijf jaar decentralisaties. Ruud Koole sprak de Wibautlezing uit getiteld *De oppermacht van den raad. Checks and balances in het huis van Thorbecke*. Tijdens de lunch konden deelnemers een rondleiding krijgen door de Burcht van Berlage of in de photobooth op de foto met hun sociaaldemocratische helden. De workshops gingen in op de gevolgen van decentralisaties. Mariëtte Hamer sloot het inhoudelijke deel van de dag af, met een lezing over de toekomst van de arbeidsmarkt in tijden van flexibilisering, robotisering en de platformeconomie.

Voedselzekerheid

In het najaar is de werkgroep voedselzekerheid opgericht. Naast Jacqueline Kalk en Jan Erik Keman zitten daar William Moorlag, Wouter van Zandbrink, Rian van Dam, Ralph Du Long, Annemieke Wissink, Rudy Rabbinge en Dorette Corbey in. De bedoeling is om in aanloop naar de verkiezingen van 2021 een nieuwe voedselagenda te formuleren. Daarvoor werd in 2019 een position paper *Aan tafel met Sicco* geschreven en zullen in 2020 vijf publieksbijeenkomsten worden georganiseerd.

Netwerken

Net als in voorgaande jaren vinden veel van onze activiteiten plaats binnen netwerken. Deze kunnen functioneel zijn, zoals voor burgemeesters of waterschappers, of inhoudelijk bijvoorbeeld woordvoerders natuur en landbouw of jeugd, of regionaal. In veel gevallen zijn de netwerken verbonden aan een bestuurslaag en in alle gevallen zijn deze verbonden met een Tweede Kamerlid en een lid van de Eerste Kamer. Naast fysieke bijeenkomsten wordt er vooral gewerkt met appgroepen. Een groot voordeel van deze groepen is het snel kunnen schakelen en informatie delen. Appgroepen worden na verkiezingen standaard ingericht op

een aantal onderwerpen/functies. Deze groepen worden ook op een specifiek verzoek van leden ingericht.

Communicatie

Lokaal Bestuur (digitaal), film & communicatie

In 2019 verscheen *Lokaal Bestuur* 24 keer. De redactie is vier keer bijeengekomen. Naast Jacqueline Kalk en Jan Erik Keman maakten Aukelien Jellema, Bea de Buisonjé, Louis de la Combé, Maarten Divendal en Ingrid Wolsing deel uit van de redactie. Tijdens de laatste vergadering hebben Bea de Buisonjé en Louis de la Combé afscheid genomen van de redactie. Bij diezelfde vergadering werden vijf nieuwe redactieleden verwelkomd: Rosalie Bedijn, Thomas de Groot, Elsbeth van Hijckama Vlieg, Harun Keskin en Simon Deurloo.

In aanloop naar de Statenverkiezingen heeft het CLB filmpjes met lijsttrekkers van de provincies en waterschappen opgenomen en gepubliceerd via *Lokaal Bestuur*, de website en de sociale mediakanalen. Anne Koning uit Zuid-Holland gaf de aftrap. Daarna was het aan de beurt aan Anita Pijpelink (Zeeland), Constantijn Jansen op de Haar (Stichtse Rijnlanden), Marijke Roskam (Friesland) en Annemieke Wissink (Overijssel). Er waren daarbij drie doelen: (1) Nieuwe lijsttrekkers kregen een podium, (2) Lijsttrekkers kregen filmpjes om in de campagne te gebruiken en (3) CLB-leden konden verder kennis maken met de verschillende lijsttrekkers. Het filmpje werd meegezonden met *Lokaal Bestuur* en verder via de website, Twitter en Facebook verspreid.

Wibautlezing

Zoals gebruikelijk is ook de achttiende Wibautlezing van Ruud Koole gedrukt en per post verspreid onder onze leden.

Website en ledenplatform

Ook in 2019 hebben we via de website en de verzending van *Lokaal Bestuur* onze leden bediend. De website bestaat uit een open en besloten deel, het ledenplatform, mijn CLB. Dit ledenplatform is aan het verouderen. Begin 2019 bleek dat de ondersteuning van het CMS voor de huidige website binnen twee jaar zou stoppen. Dat noodzaakte tot een heroverweging van de huidige website en het ledenplatform. In dezelfde periode werd gewerkt aan het inrichten van een motiedatabank. Daarin zouden voor iedereen bruikbare moties uit zeven gemeenten die samen een dwarsdoorsnede van Nederland vormen, worden gezet. Besloten is dat de motiedatabank een integraal onderdeel van de nieuwe website wordt.

Om een nieuwe website te kunnen ontwikkelen die aansluit bij de behoeften van onze leden, zijn de leden gevraagd naar hun mening over en ervaringen met de huidige website en eventuele ideeën voor de nieuwe website. Op basis van deze enquête is een bestek met alle wensen en voorwaarden voor de nieuwe website gemaakt. Vervolgens is er in de zomer gesproken met meerdere websitebouwers. Na een afvalrace bleven drie bouwers over, die in hun ideeën in een pitch aan de werknemers van het CLB voorlegden. De meest overtuigende en meest realistische in de bekostiging was de huidige websitebouwer SWIS.

Vanaf oktober is SWIS begonnen met de ontwikkeling van de nieuwe website. Naast een nieuwe hedendaagse opmaak en gebruiksvriendelijke website zijn de belangrijkste doelen het opzetten van de eerder genoemde motiedatabank en het optimaliseren van MijnCLB en de agenda-functie. Doordat de nieuwsbrief *Lokaal Bestuur* voortaan verstuurd gaat worden met Mailchimp is de verwachting dat er meer inzicht kan worden verschaft over welke onderwerpen wel populair zijn en welke niet.

CLB-zoek

Veel kennis zit in de praktijk. Doormiddel van de databank CLB-zoek kunnen alle leden van het CLB elkaar op een eenvoudige manier vinden en gebruik maken van elkaars ervaringen en deskundigheid. Sinds 2014 is CLB-zoek zowel via MijnPvdA als via het ledenplatform MijnCLB te raadplegen. Ook op de nieuwe website kunnen leden elkaar vinden via MijnCLB.

Overige activiteiten

Databank wethouders

Het CLB beheert de databank voor kandidaat-wethouders en andere politieke functies van de PvdA. Vertrokken bestuurders worden actief benaderd voor opname in deze pool.

Burgemeesters

Binnen het CLB functioneert een burgemeesterswerkgroep o.l.v. Marieke Moorman die meedenkt over de inhoud en organisatie van de burgemeestersdag en bijeenkomst met de Tweede Kamerfractie. Deze groep is voor alle vragen rondom het burgemeesterschap het eerste aanspreekpunt.

Overleggen bestuurdersverenigingen en ministerie van Binnenlandse Zaken

De bestuurdersverenigingen komen twee keer per jaar bijeen om ervaringen uit te wisselen en gezamenlijk op te trekken bij de discussies over de toekomst van het binnenlands bestuur, scholing en de positie van de belangenverenigingen en politieke partijen. Naast het overleg op het niveau van de voorzitters van de bestuurdersverenigingen is er ook een tweejaarlijks overleg met het ministerie en zijn er twee jaarlijkse overleggen met de belangenverenigingen.

Daarnaast denkt het CLB mee in de activiteiten van het ministerie op het gebied van diversiteit, integriteit en aanzien van het ambt.

Netwerk weerbaar bestuur

Het CLB participeert in het netwerk weerbaar bestuur dat zich richt op de vergroting van de weerbaarheid van het openbaar bestuur, politici en ambtenaren in relatie tot criminaliteit, ondermijning en integriteit. Het netwerk valt onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Overige overleggen binnen de PvdA

- Het CLB participeerde in het directeurenoverleg partijbureau en neveninstellingen

- De voorzitter van het CLB is adviserend lid van het partijbestuur en wordt in die rol bij afwezigheid vervangen door de secretaris
- Het CLB was vertegenwoordigd bij de politieke ledenraden en het congres
- En neemt ad hoc deel aan op onderwerp ingerichte overleggen

Activiteitenoverzicht 2019

Netwerk	Bijeenkomsten uitgevoerd	Omvang doelgroep	Bereik	Doelstelling	Resultaat
Statenleden	Appgroep	Statenleden (totaal 53)	Ca. 50 (op een enkeling na nemen alle PS leden deel aan de appgroepen)	Kennis delen en ervaringen uitwisselen. Ontwikkeling relevante instrumenten (moties, schr. vragen)	Na de verkiezingen zijn op de volgende thema's appgroepen ingericht: -Verkeer en vervoer -Regionale arbeidsmarkt, EZ en recreatie & toerisme -Wonen en RO -Natuur en landbouw -Energie en klimaat
Wethouders	Appgroepen	Wethouders (totaal 107)	Ca. 100 (op een enkeling na nemen vrijwel alle wethouders deel aan de appgroepen)	Kennis delen en ervaringen uitwisselen. Ontwikkeling relevante instrumenten (moties, schr. vragen)	Over de volgende thema's zijn appgroepen: -Zorg -Jeugdzorg -Werk en inkomen -Emancipatie -Onderwijs In de appgroepen zitten ook de woordvoerders Tweede Kamer
WS en PS	Eén landelijke bijeenkomst	Lijsttrekkers PS en WS (totaal 29)	25	Campagneaftrap georganiseerd door CLB en partijbureau, met aanwezigheid Lodewijk Asscher en Mei Li Vos	-Afgestemd over de campagne -Ervaringen uitgewisseld -Campagnefoto's en -filmpjes gemaakt - de lijsttrekkers PS en water hadden een eigen appgroep waarin ongeveer de helft opgenomen is.
Fractievoorzitters G40	2 bijeenkomsten	Fractievoorzitters G4, G44	35	Ervaringen uitwisselen, informatie delen, strategie uitwisseling.	Uitgevoerd: Werkafspraken gemaakt, inhoudelijke thema's besproken, ervaringen uitgewisseld.

	App groep				
Gedeputeerden, dijkgraven en fractievoorzitters PS	Eén bijeenkomst App groep	26	16 per bijeenkomst	Ervaringen uitwisselen, informatie delen, strategie uitwisseling.	Uitgevoerd. Het netwerk is na de verkiezingen één keer in nieuwe samenstelling bijeen gekomen. Er is (nader) kennis gemaakt. Daarnaast was er ruimte om ervaringen uit te wisselen, informatie te delen en af te stemmen met Kamerleden.
Waternetwerk	Vier bijeenkomsten	Leden van de waterschapbesturen (AB en DB, totaal 49)	Gemiddeld vijftien deelnemers per bijeenkomst	Kennis delen en ervaringen uitwisselen, toegankelijk maken <i>best practices</i> , ontwikkeling van het rode gezicht in het waterschapsbestuur.	Uitgevoerd. Kennis en ervaring werden uitgewisseld. In mei en juni waren er twee bijeenkomsten met een excursie. Daarnaast twee avondbijeenkomsten over het nieuwe belastingstelsel. In 2019 is de agendacommissie ingesteld, die samen met het CLB zorg draagt voor de programmering van de bijeenkomsten van het waternetwerk.
Netwerk jonge politici	Twee bijeenkomsten	Alle PvdA politici onder de 35	Gemiddeld achttien deelnemers per bijeenkomst	Kennis delen en ervaringen uitwisselen, netwerk opbouwen.	Uitgevoerd. Twee bijeenkomsten (Almere en Arnhem), waarbij jonge politici met elkaar in gesprek gingen en ervaringen uitwisselden en werkbezoeken werden afgelegd.
Werkgroep voedselzekerheid	Twee bijeenkomsten	PvdA'ers met expertise over dit onderwerp	Twaalf werkgroepleden	Een sociaaldemocratische visie vormen op de toekomst van voedsel.	Uitgevoerd. In twee bijeenkomsten werd gewerkt aan een <i>position paper</i> en werd de opzet gemaakt voor vijf bijeenkomsten door het hele land (uitvoering 2020).
Wethoudersdag	1 x per jaar	Wethouders (totaal 107)	37	Op inhoudelijke, actuele thema's informatie delen, bijpraten over landelijke ontwikkelingen, netwerken.	Uitgevoerd op locatie in Almere. Met Pieter Hilhorst in gesprek over de tekorten op het sociaal domein, bezoek aan de Almere Jungle en vervolgens tijdens thematafels verder in gesprek over de positionering als wethouder, wonen en zorg.

					Naast de wethoudersdag is er naar aanleiding van het verzoek van de wethouders sociaal domein een aparte bijeenkomst voor hen georganiseerd om een gezamenlijke lijn vast te stellen hoe om te gaan met de tekorten.
Burgemeestersdag	Twee keer per jaar	Burgemeesters en CdK's (totaal 60)	18 (juni) 18 (oktober)	Netwerken, ervaringen uitwisselen, verdieping op relevante thema's.	Twee bijeenkomsten per jaar, één op locatie, ditmaal bij Hans van der Pas in Rhenen, en één in Den Haag met de Tweede Kamerfractie.
Burgemeesterswerkgroep (scouting)		Groep (oud-)burgemeesters, CLB en TK, totaal zeventien		Werkgroep is betrokken en adviseert bij actuele ontwikkelingen rondom de functie en het orgaan burgemeester, oo&v, scouting, de burgemeestersactiviteiten.	Uitgevoerd.
Festival van het Binnenlands Bestuur/ALV	Eens per twee jaar	Alle CLB leden	100	Tweejaarlijkse festivaldag van het CLB met ruimte voor netwerken, informatie delen, ervaringen uitwisselen.	Uitgevoerd. De Wibautlezing werd uitgesproken door Ruud Koole.
Raadsleden-vakschool	twee keer per jaar	Raadsleden en commissieleden	100	Bijscholing op relevante thema's en vaardigheden.	Thema van de dag was duurzaamheid. Diederik Samsom verzorgde het plenaire gedeelte. In de middag konden deelnemers workshops volgen. De tweede raadsleden-vakschool is ingevuld door het middagprogramma van het Festival.
Masterclass jeugdzorg	Eenmalig	Wethouders, raadsleden en commissieleden	40	Een selecte groep raadsleden en wethouders de mogelijkheid te bieden op hoog niveau de diepte in te gaan over de jeugdzorg.	Uitgevoerd. Wetenschappers en experts uit het veld werkten mee aan deze verdiepende masterclass.

Werkconferentie 'de waarde van werk'	Eenmalig	Wethouders, raadsleden en commissieleden, andere geïnteresseerden	100	Bijeenkomst met als vraagstuk: hoe verbeteren we de participatiewet en maken we echt werk van de inclusieve arbeidsmarkt?	Uitgevoerd.
Gebiedscommissieleden Rotterdam	Eenmalig	Gebiedscommissieleden (totaal 22)	Twaalf	Gebiedscommissieleden handvatten geven om hun rol beter uit te voeren.	Uitgevoerd.
Staten- en waterschapsleergang	Drie bijeenkomsten	Statenleden en waterschappers (zowel nieuw verkozen als herkozen, totaal 102)	38	Statenleden en waterschappers na hun verkiezing helpen met het maken van een vliegende start.	Uitgevoerd. Drie bijeenkomsten: 1. Inleiding politiek in provincie en waterschap 2. Maak werk van je verkiezingsprogramma 3. Actuele discussie in bestuur en politiek
Raadsledenworkshops	Veertien workshops over vier thema's	Raadsleden en commissieleden	Gemiddeld tien à vijftien per bijeenkomst	Inhoudelijke verdieping bieden op verschillende onderwerpen. Dezelfde workshops werden verschillende keren aangeboden, op locaties door het hele land.	Uitgevoerd. Workshops over: -Regie over de Wmo (vier keer) -Financiën, kadernota (twee keer) en begroting (twee keer) -Debat (vier keer) -Grondpolitiek (twee keer)
Op maat training/train de trainer	Vraagafhankelijk	CLB-leden	Diverse fracties	Fracties door een op maat training op weg helpen met het fractiewerk, de onderlinge samenwerking en externe profilering.	Gerealiseerd. In het najaar kwamen de CLB trainers bijeen om te evalueren, kennis te delen en te bespreken wie wat kan betekenen voor het CLB.
Lokaal Bestuur	24 online edities	CLB-leden, landelijke PvdA-volksvertegen-	Alle CLB leden, Kamerleden en medewerkers	Informeren van lezers over activiteiten van het CLB, (politieke) ontwikkelingen in het lokaal bestuur (gemeente, provincie, waterschap),	Gerealiseerd. Na de verkiezingen verschenen er twee specials over het waterschap en de Provinciale Staten.

		woordigers, PvdA-partijbureau, landelijke media en losse abonnees	Partijbureau en 1533 losse abonnees	gevolgen van landelijke maatregelen voor lokaal bestuur en agenderen van urgente sociaaldemocratische kwesties.	
Redactie vergadering Lokaal Bestuur	Vier per jaar Appgroep	Acht redactieleden (alle bestuurslagen vertegenwoordigd)	n.v.t.	Inhoudelijke bespreking van afgelopen edities, ideeënuitswisseling over nieuwe artikelen en koers de nieuwsbrief.	Gerealiseerd.

Bijlage 1: Toelichting op de capaciteit:

- 1 fte heeft bij de PvdA een omvang van 35 uur. In 2019 zijn er 3 fte het hele jaar in dienst geweest en 0,69 fte 9 maanden. Hierdoor is het bruto aantal beschikbare uren: $(3 \times 35) \times 52$ weken aangevuld met $24 \text{ uur} \times 39$ weken = 6396 uur.
- Op deze bruto-uren wordt het aantal vakantie- en verlofuren in mindering gebracht
- 1 fte heeft 175 uur vakantierecht. In 2019 zijn er 7 feestdagen = 49 uur⁴. Op het aantal bruto-uren wordt daarom in mindering gebracht: $(3 \times 175 \text{ uur}) + ((0,69 \times 175) \times 0,75)$ ⁵ = 615 uur en $(3 \times 49 \text{ uur}) + (1 \times 48) = 175$ uur. Maakt een totale mindering van 790 uur.
- De dagen tussen kerst en oud en nieuw zijn verplicht vrij, voor rekening van de werkgever (cao-afspraken) en daarnaast zijn er twee verplichte vrije dagen in overleg met de OR vast te stellen. In totaal betreft dit in 2019 vijf werkdagen (drie voor de kerstperiode en twee voor de verplichte vrije dagen), met een totaal aantal uren van $((3 \times 5) \times 7) + (5 \times 8) = 145$ uur.

Dit betekent dat er 5461 uur beschikbaar was voor de uitvoering van het CLB-werkplan 2019.

De realisatie:

Activiteit	Planning 2019	Realisatie 2019
Eindredactie <i>Lokaal Bestuur</i>	900	451,5
Artikelen inhoudelijk		238,4
Website (communicatie en onderhoud)		555,4
Netwerken, inclusief wethouders en burgemeesters	1000	684,5
Advies	100	126,5
Werkgroepen en projecten	100	188,5
Netwerk Politieke Opleiders		265,5
Intern overleg PvdA (SGS, direct. ov., VZ)	100	102
Intern overleg CLB	200	190,5
Bestuur	100	57

⁴ Uitgaande van werkdagen van zeven uur. De werknemer die voor 0,69 fte in dienst is draait werkdagen van acht uur.

⁵ De werknemer met 0,69 fte kwam per 1 april 2019 in dienst, het aantal vakantieuren is naar rato berekend.

Actualiteit	500	412
Scholing	800	758,4
Onderzoek	300	369,5
Ledenadministratie	100	113,5
Secretariaat	300	261
Alg leiding		154
K en k	100	46
Subtotaal		5183,3
Ziek		336,2
Verlof		577,5
Buitengewoon verlof		130
Feestdagen		183
Subtotaal		1226,7
Totaal	4600	6410